

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Politika

oha nem jutott szerephez a temesvári színházban. A színház tényleg a muszáj hajléka volt, ahonnan igazgató és közönség száműztek mindent, ami öznapi, közönség és színészek megol-
tolt sarukkal léptek a kulturának zentelt csarnokába. Hányatott és ne-
éz küzdelmekkel teli kisebbségi éle-
ink hetedik esztendejében, mintha
sak nem lenne igaz, hogy e nép már
negyüzhöde a multat és jövődöt, a
zéthuzás, visszavonás, irigység és tor-
salkodás sok baja mellett meg kellett
rnünk azt is, hogy a színházba bevo-
ult a politika. Az a politika fertőzte
leg a lelkeket, amely felekezeti vi-
zályt nemzetiségi elkülönítést,
api politikát és ezeknek minden csu-
yaságát hurcolja a színházba. A ma-
yar színházba. Mert nem látjuk a
színházban sem a magyarokat, sem a
magukat minden alkalommal fennen
magyaroknak vallókat. Miért? Szemé-
ri ellenszenv készíti őket erre a
legboesáthatatlan lépésre? Tárgyi
kok semmi esetre sem. Hiszen még
lkalmuk sem volt meggyőződni, még
ődjük sem volt itéletet gyakorolni a
rsulat működése fölött. Egyenesen
erülték és kerültek ezt az alkalmat.
ermészetes, hogy a közönség nemtö-
ődőségével kapcsolatban a legkü-
nbözőbb pletykák végzik káros kör-
tjukat a városban. Allítólag a zene-
ar, illetve a karmester oka a közön-
gy egy része távollmaradásának. Nem
innök, azért, mert a zongorakiséret
elletti operett előadások a multban
üvészbek lettek volna. Vagy azért,
ert a karmester állítólag ujságíró is,
si egyik bukaresti lapban nem éppen
zelgő kritikát gyakorolt egyes te-
esvári emberek közéleti működése
lött? Nem kutatjuk, a karmester
ságíró-e is, vagy sem, nem tudjuk,
irta-e a nehézményezett cikkeket,
gy sem, de tudjuk, mert meggyő-
dtünk róla, hogy a karnagyi pálcát
lválóan kezeli és a színházban ez az
yetlen fontos és mérvadó. Román
szről hangzott el a kifogás egy kis
s incidens keretében a magyar
színházban a karmester állítólagos
ságírói működése ellen. Szabad-e
nek olyan befolyással lenni a teme-
vári magyar közönségre, hogy cser-
n hagyja a magyar színházat és ve-
lyeztesse annak létét? Nem és ezer-
er nem. Ne vigyünk személyi mo-
entumokat a színházi kérdésbe. Örül-
nk, hogy van magyar színház. Tem-
esvárott és úgy támogassuk, hogy
enek a jövőben is örülhessünk.

Leszállították a kenyér árát de egyelőre nem makszimálják a husárakat

Temesvár, október 6.

Temesvár város állandó választ-
mánya tegnap foglalkozott a drá-
gaság letörésének kérdésével. Do-
bosan János dr. főpolgármester
elmondta, hogy délelőtt járt a pia-
cokon, ahol a husárak iránt infor-
málódott. Jelentése alapján az ál-
landó választmány kimondta, hogy
egyelőre

nem makszimálja

a husárakat, azonban szigoruan
ügyel arra, hogy azok a mostaniak-
nál ne emelkedjenek magasabbra,
mert akkor visszaállítja a makszi-
málást.

Hosszadalmas vitára adott al-
kalmat a vendéglői árak kérdése.
Valamennyi felszólaló kifogásolta,
hogy Temesvárott a vendéglői árak

sokkal magasabbak,

mint Erdély és a Bánság bármely
más városában. Elhatározták, hogy
a vendéglőkben és éttermekben
életbeléptetik a részleges makszi-

mális árakat. Makszimálják két
levesnek, kétféle sültnek, a husfelté-
lű főzeléknek és a tésztának az
árát. A többi ételek árát a vendég-
lős szabadon határozhatja meg,
azonban amennyiben tapasztalják,
hogy ez a méltányosságot túlhaladó
alapon történik, ugy

a spekulatörvény

alapján eljárást indítanak ellene.
Revideálni fogják a kávéházi ára-
kat is. Az állandó választmány
megbizta a gazdasági hivatalt, hogy
a makszimálendő vendéglői ételek
árát számítsa ki és az eredmény-
ről jelentést tegyen az állandó vá-
lasztmánynak.

Azután megállapították a liszt
és kenyér árát, melyet a mult hó-
napihoz képest leszállítottak. Liszt-
árak kilónként a malmokból: fehér
liszt 14, félbarna 11.50, barna 8
lei, kicsinyben fehér 15, félbarna
12.50, barna 9 lei. Kenyérárak: fe-
hér 13, félbarna 11.50, barna 9 lei
kilónként!

Juhosné gondnokság alá helyezése ügyében tegnap döntött a temesvári bíróság

Temesvár, október 6.

A temesvári törvényszék folyosójá-
ra még a tegnap esti álmoság telep-
szik. Alig lézeng pár ember a folyo-
són. Az ödöngő riporternek meg kel-
lene ma elégedni valamilyen becsület-
sértési eljárás felebvezési tárgyalá-
sával. De nem... Egyszerre feltűnik
özvegy Juhos Gyuláné, akiről az
utóbbi időben sokat irtak a lapok és
még többet beszéltek az emberek lá-
nya ügyével kapcsolatban, akinek ha-
talmos vagyonát ő kezelte, mint gyám.
Közben letartóztatták Müller tisz-
tartót is, mert állítólag szabálytalan-
ságokat követett el és milliós károkat
okozott az árvának.

Az óra csendesen kongatja a félti-

zet. A még álmoszemű szolga oda-
kiált:

— Domna dr. Juhos...

Racsov Lehel dr. törvényszéki
bíró, az árvaszéki ügyek referense
előtt dől el most, hogy gondnokság
alá helyezik-e Juhosné, vagy sem.

A tárgyalás titkos. A szobából csak
suttogó szavak zenéje szűrődik a fo-
lyosóra. Az óramutató csendesen vég-
zi az utját a halhatatlanság felé. A
percek mulnak, az órák semmibe vesz-
nek.

Egy óra. Végre nyílik az ajtó. Első-
nek Juhosné lép ki rajta, őt követi
ügyvédje Varjassy Lajos dr. Va-
lami örömpír csokolja végig az arcát
és suttogva mondja maga elé:

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 2.70, Párisban 18.50

Temesvári magánárfolyamok 1926 október 6-án reggel

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást
jelent pénzben, a második áruban, a harmadik bankjegyet középkezletben.

Angol font: 927.00—930.00—930, dollár: 190.05—191.00—192.00,
dínár: 3.38 külföldi, 3.33 belföldi, 3.30 effect, hollandi forint: 76.60—
76.80—76.00, francia frank: 5.39—5.42—5.40, olasz lira: 7.20—7.22—7.20,
cseh korona: 5.65—5.67—5.50, osztrák silling: 26.95—27.05—27.00, német
márka: 45.50—45.60—45.00, magyar korona: 373—370—365, svájci frank:
36.90—37.00—37.00.

Terményárak:

Buza 775, árpa 450, rozs 465, zab 400, tengeri 500 lei métermá-
zsánként ab feladóállomás.

— Hála az Istennek.

A következő percben már kezemben
a hivatalos jegyzőkönyv. Pontok egy-
más mellett. Lehetséges? Vége a Ju-
hos-ügynek. Az özvegy megállapodott
az árvaszékkal. Ime a megállapodás
pontjai:

1. Az árvaszék helyt ad az özvegy
kérelmének és elbocsátja Veszé-
lovszky Ferenc vagyonkezelőt az-
zal, hogy özvegy dr. Juhosné elismeri
annak kétszázharmincezer leit kitevő
követelését.

2. Az árvaszék visszavonja a Juhos-
né ellen beadott gondnokság alá he-
lyezési kérelmet, egyúttal visszavonja
a folyamathoz tett bünygyt feljelen-
téseket.

3. Juhosné kötelezi magát, hogy a
legutolsó elszámolástól egészen a mai
napig terjedő időig kimutatja a fel-
vett pénzek hováfördítését.

4. Müller Árpádot haladéktalanul
elbocsátja és a neki adott megbízást
visszavonja.

5. Juhosné megmarad továbbra is
kislánya gyámjának.

Ezzel a sok-sok port felvert Juhos-
ügy végleg elintézésre nyert. Végleg...?

Aradon is érzik

a temesvári főigazgató kezét

Arad, október 6.

Az idei tanév elején nagy feltűnést
keltett Aradon, hogy a temesvári tan-
ügyi főigazgatóság rendeletére betil-
tották az aradi német nyelvű elemi is-
kola első osztályának megnyitását. Ez
az eljárás az aradi németség vezetőit
akcióra készítette és felkérték közben-
járásra az akkoriban Aradon tartóz-
kodó Goldis László kultuszminisz-
tert is. Az akció nem maradt ered-
mény nélkül, mert tegnap megérkezett
Aradra a közoktatásügyi miniszter-
ium rendelete, amely a német nyelvű
elemi iskola első osztályának megnyi-
tását megengedi.

Betegsége miatt

le akar mondani a magyar belügy-
miniszter

Kolozsvár, október 6.

Rakovszky magyar belügymi-
niszter e hét végén elhagyja Kolozs-
várt és visszatér Budapestre. A román
államvasutak igazgatósága a kor-
mány rendeletére a betegségéből fel-
épült magyar belügyminiszternek sza-
lónkoesit boesát rendelkezésére. Ra-
kovszky állapota már teljesen kielé-
gítő és napok óta nincsen láza. Buda-
pestről nyert értesülés szerint Ra-
kovszkyt betegségének elhuzódása
arra bírta, hogy benyújtsa lemondá-
sát. Bethlen István gróf magyar mi-
niszterelnök ugyanis tegnap a belügy-
minisztertől levelet kapott, amelyben
azt közli, hogy miniszteri tárcájáról
lemond. Rakovszky ezt a levelet
Perczel miniszteri tanácsos utján
küldte fel Budapestre. A lemondást a
minisztertanács elé viszik és ott törté-
nik meg a döntés. Valószínű, hogy a
lemondást nem fogadják el, hanem ál-
landó helyettesítéséről gondoskodnak.

Lebovitsés Fia

kir. udvari szállító

uri szabó cég

Oradea — Timisoara
(Lloydsor 11)

Valódi angol szövet ujdonságai
megérkeztek. 1325

A Duna deltájánál vadászik a király

Bukarest, október 6.

Ferdinand király tegnap Hohenlohe herceg kíséretében Brailába utazott, ahonnan a Stefan cel Mare jachton Filipoiba hajózik. Az uralkodó és kísérete onnan motorcsónakon, majd halászbarkán a Duna deltájához megy, ahol Ófelsége vadászatot vesz részt. A király a Serbán-tó partján épült vadászkastélyban fog lakni, amelyet még annak idején I. Károly király épített. A dunai kirándulás körülbelül tíz napig tart és az uralkodó október tizennegyedikén tér vissza a fővárosba, hogy a parlament október tizenötödiki megnyitóján a trónbeszédet felolvassa.

Nagyarányu leépítés

a Resica-művek temesvári igazgatóságánál

Temesvár, október 6.

Megirtuk már, hogy a Resica-művek temesvári igazgatósága jelenlegi állapotában megszűnik, illetve Bukarestbe kerül. A Resica-művek kereskedelmi igazgatósága, amely Temesvárott működik, teljesen megszűnik. A Resica-művek gyártmányait eladását egy ezen célra alakult részvénytársaságra bizzák. A Resica-művek kereskedelmi igazgatóságának jelenlegi tisztviselői részben ehhez a társasághoz kerülnek. Minthogy azonban nem veszi át a kereskedelmi igazgatóság valamennyi jelenlegi alkalmazottját, ezek között nagy izgalom uralkodik, mivel állandóan fejük fölött lebeg az elbocsátás veszedelem. Október elsején már felmondtak négy tisztviselőnek és hat altisztnek. Ez azonban csak a bevezető volt. November elsejére tömeges felmondásokat várnak. Még kedvező helyzetben vannak azok a tisztviselők, akik már elérték a nyugdíjazás lehetőségét.

A jelenlegi temesvári igazgatóságból megmarad az adóügyi osztály, az anyagellenőrzési osztály, a jogügyi osztály, valamint a resicai, boksáni és aninai gyárak és a stájerlaci, dományi, széki bányák, továbbá a különböző uradalmak alkalmazottainak személynzeti ügyosztálya. Ennek az erősen leépített igazgatóságnak Baltescu J. dr. igazgató lesz a vezetője. Egyelőre még nem közölték a tisztviselőkkel, hogy közülük kik mennek le Bukarestbe. Azt azonban már tudomásul adták, hogy a költözködés november elseje és nyolcadika között fog megtörténni.

Jorga nem tud beletörődni a fuzióba. Bukarestből jelentik: A Lupta közli Jorgának a nemzeti párt vidéki szervezeti elnökeihez intézett levelét, amelyben Jorga kifejti, hogy Maniunak pártkongresszus összehívására vonatkozó eljárása szabálytalan volt és kéri, hogy véleményüket október hetedikéig közöljék vele.

UJRA GYLKOLT EGY FRANCIA KATONA. Párisból jelentik: A megszállítás alatt levő Neustadt Rajnamenti városkában a lakosság hazafias ünnepet ült. Az ünnepségek alatt az egyik francia altiszt provokálóan lépett fel, mire a felháborodott tömeg ütlegelni kezdte. A katona erre revolvért rántott és a tömegbe lőtt. A goolyó egy német polgárt halálosan ért. A katonát letartóztatták, a vizsgálatot a francia katonai hatóságok a német polgári hatóságokkal közösen folytatják le.

BLONDEL képkeretezési vállalat

Eladás nagyban és
kicsinyben. Jutányos árak.

Bélváros, Lonovits-utca 1
Püspöki palota. 488

Magyar község tanító nélkül

A község magyarsága eddig csak ígéretet kapott

Majláthfalva, október 6.

Majláthfalva tiszta magyar község. A törvény értelmében így elemi iskolájának is magyar tanítványaiknak kell lenni. Az iskola igazgatója magyar születésű és rajta kívül még négy tanerő működik. Ezek közül kettő szintén magyar születésű. Kettőnek az állása azonban betöltetlen. Tavaly ezt a két állást egy román tanító és egy román tanítónő töltötte be. Mindketten bánsági születésűek és így mindketten

beszélnek magyarul

is. Ilyen alapon működésük ellen nem is lehetett volna kifogás. Azonban Sebesanu tanító sovinsztárból volt a legnagyobb sovinsztárnál. Dacára annak, hogy az elemi iskolai törvény megszabja, hogy minő tárgyakat szabad magyar nyelven tanítványok elemiben románul tanítani, mindent kizárólag románul tanított, a magyar gyermekeket pedig arra kényszerítette, hogy az utcán a velük szembe jövő magyaroknak

románul köszönjenek.

Tulzott sovinsztármusa miatt még Frates Romulusz tanfelügyelő is rendreutastotta, azonban ezzel nem törődött. Helyzete azonban úgy a faluban, mint pedig felsőbb hatósága előtt tarthatatlanná lett és azért lemondott.

A másik román tanerő, Popovics Elena sem ismeretlen olvasóink előtt. Tánciskolát akart rendezni és rá igyekezett szorítani a fiatalságot, hogy nála

táncolni tanuljon.

Ezt a tervét azonban az iskolaszék megghusította. Popovics Elena helyzete is tarthatatlanná lett. Állását betegségére való hivatkozással nem foglalta el.

A római pápák sirboltjában

Róma, szeptember hó.

Ott ödögök a hatalmas Piazza San Pietron. A szemem nem tud betelni a hatalmasságával a vatikánnak. Emberek haladnak el mellett. Bábeli nyelvzavar hangjai csapják a fülemet. Az egész világ az örök várost keresi fel és nincs az az ember, még ha a világ leghatalmasabb metropolisát is lakja, aki meg ne illetődnék ennek a gyönyörű építészeti remeknek látván. Még lenn álls a téren és aki az ajtó bejárójánál most lépi át a nagy templom küszöbét, már csak törpének látszik. És a cicerónek buzgón magyaráznak.

És benn a templomban elfog a bámulat, az áhítat, a csodálat és meg-elevenedik előttem a régi, hatalmas pápaság történelmi, művészeti kora. És azt hiszed, hogy századokat lépsz vissza a multba és úgy érzed, hogy a régi idők csokolnak arcon, simítják a hajad és a régi klasszikus szellem fog kézen és vezet. Történelem itt minden centiméter kő és művészet minden oldal, festmény, freskó.

Az egyik oltárnál lépcső vezet le. Egyedül álltam. A szolgálatkés tempomörök egyike felkínálja a jegyét:

— Két lira, levezem a pápák sirboltjába...

Megváltom a jegyet. Nehéz földalatti szag kísér végig. A villanylámpák sem tudják azt a kísérteties érzést leküzdeni bennem, amely egyre fokozódik. Van valami félelmetes egykori hatalmas nagyságok sirjához ellátogatni. Van valami ösztönös félelem elmenni azokhoz, akik egykor világot kormányoztak. És most ott terülnék el a márványemlékek egymás mellett és csak egy szerény tábla, vagy a szarkofágon oldalvást ráfényezett aranybetű hirdetik:

XIII. Leó...

Majláthfalva község iskolaszéke kérvényt intézett a tanfelügyelőséghez és két másik tanerő kinevezését kérte, olyanokét, akik vagy magyar születésűek, vagy pedig tökéletesen bírják a magyar nyelvet. Hangsúlyozták a kérvényben, hogy az egyik tanító okvetlenül értsen a zenéhez is, mert a majláthfalvi magyar dalárdának, melynek alapszabályait a kormány jóváhagyta, szüksége van vezetőre. Százötven tagú küldöttség hozta be a kérvényt még augusztusban.

Ígéretet kaptak,

hogy kívánságukat teljesítik, ez azonban nem történt meg. Szeptember elején aztán újabb küldöttség járt Temesvárott újabb kérvénnyel. Újabb ígéretet kaptak. Ugyanilyen eredménnyel járt szeptember közepén is majláthfalvai küldöttség a tanfelügyelőséghez.

Közben megkezdődött az iskolalév. Az öt tanerős majláthfalvai elemi iskolának csak három tanerője van. Egy esomó gyermek nem jár még iskolába, mert azokra az osztályokra, melyekbe tartoznak,

nincsen tanerő.

Minthogy a tanfelügyelőség a majláthfalvai iskoláról — ugy látszik — teljesen megelégedett, az iskola gondnoksága újabb kérvényt szerkesztett, a lakosság pedig újabb küldöttséget menesztett Temesvárra. Frates tanfelügyelő tegnap fogadta a küldöttséget és kijelentette, hogy a két tanító Majláthfalvára eddig azért nem volt kinevezhető, mert nem állott rendelkezésre megfelelő ember, most azonban ez haladéktalanul megtörténhetik és meg is történik úgy, hogy a két új tanító még októberben elfoglalhatja állását. Reméljük, hogy ez a negyedik ígéret valóban meg is valósul.

Visszagug az agyadba a világtörténelem, minden ideged történelemtanúcot jár és nevetek mormol önkéntelen is a száz és százok, történelmi éveket rebeg az ajkad.

És jönnek a látogatók. Meglátod, hogy kíváncsi idegen és észreveszed, hogy ki jámbor olasz. És tudod, hogy az idegen érdeklődő pillantással elolvassa a meghalt pápa nevét: tovább áll. Az olasz: elolvassa: leborul és imádkozik és a perselybe hullat két lirát.

A két legutolsó pápa szarkofágja egymással szemben áll. A bejáratnál jobbra 10-ik Piusé, vele szemben balra 15-ik Benedeké. Benedek pápa szarkofágjának egyszerűen csak aranyozott név hirdeti, hogy ki a kriptá lakója, tizedik Pius emléket egész emléktábla jelzi: a kegyes pápa.

Benedek pápa márványsirboltjához még az olaszt is csak a kíváncsiság viszi, tizedik Pius előtt ott térdel állandóan husz-harminc ember. És imádkoznak. Könyörögnek. Vezekelnek. Kérnek. És a nagy, kegyes Piuson át küldik esdeklő szövegeiket az Egek Urának.

Két pápa. Két hatalmas egyházfő. Az egyik elhagyatottan alusza örök álmát, a másik márványlakát ezer és ezer ember térdeplő körül naponta. Meg kellett tudnom, mi rejlik emögött. Az egyik tanárnak látszó olaszhoz fordulok. Megkérdem.

Az olasz rántekint. Végigmér, majd kegyes kenetteljes hangon válaszol:

— Benedek pápa: az pápa volt. Hatalmas és nagy, méltó a méltóságához, amit viselt. De Pius, tizedik Pius, azonfelül még Ember is volt...

Az olasz félrefordul, könnyet mormszol ki a szeméből, ismét visszatérdel Pius szarkofágja elé. Imádkozik...

Grósz Dezső.

Izgat a sajtó

a külföldön élő olaszok ellen

Róma, október 6.

A Mussolini ellen elkövetett nyilatkozat óta a fascista érzelmű sajtó azt igyekszik bizonyítani, hogy ez az olasz kormány propagandát folytat külföldön Olaszország ellen. A kormány felhivatalosa, a Tribuna, legutóbbi számában éles kirohantást indított Nitti volt olasz miniszterelnök ellen és annak a meggyőződésének adja fejézet, hogy az Olaszország elleni külföldi propaganda számai Nitti kezében futnak össze. Ezzel kapcsolatban a Tribuna felszólítja a külföldön élő olasz állampolgárok ellenében megbízott bizottságot, hogy előterjesztést, hogy Nitti állampolgárságától fozszák meg.

Strainoknak nevezi

a temesvári tüzoltókat egy
bukaresti lap

Temesvár, október 6.

A temesvári önkéntes tüzoltóságot Cuvantul legutóbbi számában méltatlan támadás érte. A cikk a valótlanok egész seregével támad az önkéntes tüzoltók ellen. Többek között a cikk mondja, hogy a temesvári önkéntes tüzoltótestület negyven tisztből és tizenhat legénységi emberből áll, akik operettszerű uniformist hordanak tüz esetén rendesen a veszedelem küzdése után érkeznek a helyszínre, mert rendesen a korcsmákból — amelyek iránt előszeretettel viseltetnek — kell őket összetrombitálni. A cikk egyik további vádja az önkéntes tüzoltók ellen az, hogy felszerelésük rosszul elavult, rozoga és, hogy ők valamilyen strainok, idegenek.

A Cuvantul cikke érthetően megbáránkozást keltett Temesvár polgárság körében. A temesvári önkéntes tüzoltótestület több mint hatvan esztendő óta áll fenn. Mindenkor teljesen önzetlenül működött. Szívén viselte a temesvári polgárság vagyonának biztonságát és nem egy alkalommal hálásan viselkedett. Nem igaz, hogy legénység tizenhat emberből áll, melyében százhatvenen vannak, akik rátermettségüknek már nem egy tüz eset alkalmával tanujelét adták.

Beszélgést folytatunk az önkéntes tüzoltóság egyik vezető emberével, aki a következőket jelentette ki:

— Amit a Cuvantul irt, az szemérszedett hazugság. Tiltakozunk az ellen, hogy mi idegenek vagyunk. Valamennyien temesvári polgárok vagyunk, románok, magyarok és németek, akik azonban soha nem néztük egymás között a nemzetiségi különbséget, hanem együttesen dolgoztunk mindig a köz érdekében. Kérdezzé meg a város a polgárság tömegeit, azok majd megmondják, hogy mennyire becsüli az önkéntes tüzoltóságot.

Az önkéntes tüzoltóság nagy érdemeit nem lehet elvitatni és azért nem szabad ezen emberbaráti intézmény fölött pálcát törni. Meg kell találni a módot, hogy az önkéntes tüzoltók hivatásosakkal együtt a városi lakosság hasznára dolgozzanak.

SPANYOLORSZÁGBAN MINDEN CSENDES. Párisból jelentik: Tegnap az az ellenőrizhetetlen hír terjedt el, hogy Madridban és egész Spanyolországban kitört a lázadás és a király kénytelen volt lemondani. Már a spanyol felhivatalos ezeket a híreket megcáfolja. A spanyol király Sansobastianban nyaral, Primo de River miniszterelnök pedig politikai körúton van, amit semmi esetre sem tennék meg akkor, ha Spanyolországban kitört volna a forradalom.

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4.

Telefonszámaink:

Szerkesztőség: 2—52

Kiadóhivatal: 2—52

Nyomda: 10

Feladó szerkesztő lakása: 2—42

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 3 lei, az ökrirányításban 4 lei, Magyarországon 2004 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 garas.

Felölös szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

Jászai Mari

Amint elnémult egy drága ajk, amely eddig az életben ápolta a magyar szót, a halálra zárult egy szempár, amelynek csillogásában bennegett a magyar élet, ésmét fáradtan kidőlt a magyar színjátszás hatalmas oszlopa, a legnagyobb, amelyet a magyar művészet teremtett: meghalt Jászai Mari. A nagyok kimulása a legfájdalmasabb valami a világon és a nagyok tragédiáján keresztül érezzük, hogy a világ, a gyarlók és semmik vagyunk. Nagy, a hatalmas, a kiváló Jászai Mari, aki igaz könnyekkel siratta meg a színpadon, aki fuldokló sírásra kényszerítette a nézőket: Jászai Mari nem többé. A legnagyobb magyar tragika fehér arccal, örökre néma ajkakkal várja az utolsó utat. És utolsó útjára elkíséri a mindenhol, szerte a világon élő magyarság mély és gyásza és fájdalma. Isten veled Jászai Mari, nagy voltál, ameddig magyar szó eseng magyar színpadon, emelked örizzük!

Jászai Mari, a budapesti Nemzeti Színház örökös tagja, tegnap reggel kilenc órakor a Szent János szanatóriumban meghalt. Súlyos cukorbetegségével már március óta fekszik a szanatóriumban, betegségéhez hozzájárult az, hogy hat héttel ezelőtt influenza támadta meg és szervezete a kettős árral nem tudott megküzdni. Állata egyre súlyosbodott. Tegnap éjjel tizenegy órakor hirtelen rosszul lett, beállott az agónia. Elvesztette eszméletét és azt vissza sem nyerte többé. Hetvenkét éves korában hunyta le az örök álmra szemét. A legnagyobb magyar tragika mult ki Jászai Mari. Szerepei örökre emlékeztetnek a maradnak. Négy év előtt nagy ünnepkörében ünnepelték meg működésének ötven éves évfordulóját. Akkor leplezték le a Nemzeti Színház díszsarnokában a tiszteletére felállított mellszobrát. A Nemzeti Színház díszsarnokából temetik a Kerepesi úti temetőben még életében megépített szobrát.

Jászai Mari végrendeletében öcsét Bódi nevű unokaöccsét tette meg örökösökévé. Az örökség igen értékes antik butorokból és porcellánokból, valamint nagy könyvtárból, bútortárgyakból és szoborgyűjteményből áll. Végrendeletében azt a kívánságát fejezte ki, hogy hagyatékát árverésen adják el, mert így lehetővé válik, hogy a műtárgyak és tisztelői ezeket a dolgokat megvásárolhassák és megőrizhessék. A végrendeletéről is rendelkezik, melyben valamennyi levelet, irrományait naplóját kora ifjúságától fogva megőrizte. Ezt egyik tanárbarátjára bízta, hogy az ott felsorolt hiteles személyek alapján megírja életrajzát.

Mária királyné Párisban. Párisban jelentik: Mária román királyné tegnap a francia fővárosba érkezett.

Még mindig emelkedik a drágaság. Bukarestből jelentik: Az Argus mű közgazdasági lap közli a legújabb drágasági indexszámot. Eszerint szeptember végén a drágaság az 1916. augusztus havában érvényes árakkal 52,21-szeresét teszi ki. Szeptemberben 0,20 százalékkal emelkedett a drágasági index augusztus hónaphoz viszonyítva.

Halálba vitte a kártya

Öngyilkosság a józsefvárosi Korona-szállóban

Temesvár, október 6.

Vérébe fagyva, holtan találták rá tegnap este a józsefvárosi Korona-szálló 60. számú szobájában egy fiatal emberre, aki önkéntesül vetett véget életének. Salamon Arthur huszonhét éves, brassói születésű magántisztviselő az öngyilkos, aki a Győry-féle szállítócégnél állott alkalmazásban. Tegnap reggel Salamon megjelent a szállóban és szobát kért. A 60. számú szobát kapta. Egész nap nem látták a szállodában. Este nyolc óra után megérkezett a szállodába a Győry-cég főnöke egy másik úrral és izgatottan érdeklődött a 60. számú szoba lakója iránt.

Az az ember meg akarja magát ölni. Engem ma értesített, hogy meghalt, mert a kártya végzett vele.

Goga szemlekorúton. Bukarestből táviratozzák: Goga Oktavián belügyminiszter tegnap este inspekciós kúrturát indult Bessarabiába. A miniszter autón fog hét besszarabiai megyét meglátogatni, majd Csernoviczba utazik, ahonnan vonaton tér vissza a fővárosba.

A nők bevonulnak a tőzsdére. Bukarestből jelentik: A tőzsdetanács tegnap ülést tartott, amelyen foglalkozott a tőzsdei törvényjavaslattal és elfogadta azt az indítványt, hogy a nőknek is megengedik a tőzsde látogatását.

BUKARESTBEN OLCSOBB LETT A KENYÉR. Bukarestből jelentik: A főváros tanácsa valamennyi kenyérfajtának az árát kilogrammonként egy lefelé leszállította.

Őszi és téli női kabátszövetek nagy választékban megérkeztek Dénes és Pollák-cégnél. Gyárvaros, Andrásy-ut. Fióközlet Belváros, Merey-utca.

Zöld Henrik. Irodalmi konferanszorosozata folyamán Osvát Kálmán mind mélyebb vízeken evez. Csütörtök estjén a világirodalom egy olyan nagyságáról beszél, aki éppen mélyisége és komolysága miatt nem lehetett „népszerű”, de akit hasonlíthatatlan írói és erkölcsi értékei a legnagyobbaknak is első sorában tartanak. Keller Gottfried ez az író, kinek „Zöld Henrik” című regénye örök dicsősége nemcsak az íróknak, hanem svájci hazájának is. Nem lehet eléggé megköszönni Osvátnak, hogy szélesebb körök érdeklődésébe is beviszi az ilyen elsőrangú kulturértékeket.

A Lloyd Taverna műsoros estjén az elite közönség találkozik.

Az új pénzügyigazgató ellenése a korrupciónak. Nedeleanu pénzügyigazgató, akit Cranganu adminisztrátor helyére Morosvásárhelyről helyeztek át Temesvárra, tegnap vette át hivatalát. A tisztviselő karnak való bemutatkozásakor hangzott, hogy nála a hivatalnoknak csak egy érdeme van: a munka. Tiszta lelkiismerettel jött Temesvárra és tiszta lelkiismerettel akar itt maradni. Éppen ezért ellensége a korrupciónak, amelyet minden erejével üldöz.

A FARMODONT fogkrém és szájvíz használata megakadályozza a fogak romlását, üdíti a szájat és fehéríti a fogakat.

Kilencen megfulladtak az alagutban. Zürichből borzalmas vasuti katasztrófáról adnak hírt. A Nicken melletti alagutban egy tehervonat megakadt. A tehervonat személyzete közül, hat vasutas a füsttől megfulladt. A tehervonat mentésére indult mentőekspedíció tagjai közül hárman szintén megfulladtak.

Eladó

egy sötét ebédloasztal tölgyfából, 1 kommod, 1 etrusz, 2 Fauteuils topolyából jutányosan **Slebold** butorgyárban, Távirat-utca 19. Telefon 6-99.

A szálloda személyzetével erre fele mentek az említett szobához, amely belülről be volt zárva. A szomszédos szoba ajtaján keresztül behatoltak, ahol borzalmas látvány tárult eléjük. Az ágyon holtan feküdt nagy vértócsában Salamon. Mellette browningpisztoly, amelynek egyik golyóját balhálántékába kergette és nyomban meghalt. Tettét az esti órákban követelték el, mert a holttest még meleg volt. Megjelent a rendőri bizottság és a mentők is. A holttestet a józsefvárosi temető halottaskamrájába szállították. Levelet nem hagyott hátra, de a nap folyamán tudtára adta irásban a főnökének, hogy el fogja magát emészteni. A fiatalember az utóbbi időben sokat és nagyban kártyázott és ez okozta vesztét.

A belga trónörökös házassága. Brüsszelből jelentik: A belga trónörökösnek a sztrid svéd hercegnővel való házasságát november huszadikán tartják meg.

Magyar népgyűlés Gyergyóban. Kolozsvárról jelentik: A gyergyószentmiklósi magyar párti nagygyűlést vasárnap délután nagyszabású népgyűlés fogja követni azok számára, akik a nagygyűlés alkalmával a teremről kiszorultak.

Batthyány emlékmű Budapesten. Budapestről jelentik: Ma leplezik le a Szabadság-téren nagy ünnepségek keretében a Batthyány Lajos gróf emlékére felállított örökmécsét. Az emlékmű négy és fél méter magas és méltóan hirdeti Batthyány emlékét. Az új emlékmű ismét egy ékességgel gazdagabbá tette a magyar fővárost.

Takaréktűzhelyek, kályhák, konyhaberendezések és az összes vasárak Scherter Ottó vaskereskedésében, Timisoara.

Öt utas elégett egy repülőgépben. Londonból jelentik: A Párisból délelőtt tizenegy órakor Londonba indult személyszállító repülőgép Panshurst közelében kigyulladt. A pilóta minden igyekezete, hogy a tüzet eloltja meddő maradt. A repülőgép teljesen elégett. A pilótán, mechanikuson kívül, mind az öt utas a lángokban lelte halálát. A tűz oka mindeztideig ismeretlen. A katasztrófa Angliában és Franciaországban mély megdöbbenést váltott ki.

Gyógyítható a buskomorság!! Egy Temesváron időző világhírű ideggyógyász kijelentése szerint a legelőre haladottabb buskomorság is elmulik, ha a Pátia-bar szenzációs műsorát megnézi a páciens. Nincs az az életunt ember, aki kedvet ne kapna az élethez, ha a Pátia-barba jár, ahol belépődíj nélkül a legnagyobb szórakozásban részesül, a híres Toll Jazz muzsikál.

Felborult autóbusz. Bukarestből jelentik: A Lahovary-téren tegnap este egy autóbusz ki akart kerülni egy kerékpárost. Az autóbusz nekiütődött a gyalogjárónak és felborult. Hat utas, valamint a sofőr súlyos zúzódásokat szenvedett.

Leleplezett bankjegyhamisítók. Bukarestből táviratozzák: Sorocában a hatóságok bankjegyhamisító szervezetet lepleztek le, amelynél megtalálták a hamisításhoz szükséges gépeket és igen jól sikerült ötszáz leies hamisítványokat. A bankóhamisító bandát letartóztatták.

Ujabb Focker-gépek. Bukarestből jelentik: Mircescu hadügyminiszter tegnap újabb megbeszélést folytatott Rudeanu tábornokkal, aviatikai felügyelővel, a Focker-repülőgépek rendelése ügyében. Rudeanu tábornok ugyanis nemrégén tért vissza Hollandiából, ahol sikerült neki a Focker-céggel megállapodást létesíteni, amely szerint a cég a legújabb típusú repülőgépeket szállítja a régi keletű rendlésekre.

MAGYARORSZÁG SZABAD KÖTÖT KAP JUGOSZLÁVIÁBAN. Bécsből jelentik: Politikai körökben az a feltűnésteltető hír járja, hogy magyar-jugoszláv közeledésnek itt már kézzelfogható eredménye van. Belgrádból ideérkezett jelentések szerint a jugoszláv kormány hajlandó engedni Spalatót szabad magyar költő céljára. A jugoszláv engedékenység arra vezethető vissza, hogy biztosítani akarja pozícióját Olaszországgal szemben.

Délután is lesznek hivatalos órák a temesvári pénzügyigazgatóságon. A temesvári pénzügyigazgatóságon az egy huzamban val munkaidő helyett délelőtt és délután lesznek hivatalos órák. Délelőtt félkilenctől félegyig, délután pedig négytől hétig folyik majd október 11-től kezdve a munka. Felek csak délelőtt járhatnak majd a hivatalokba.

Gyilkos árvíz. Londonból jelentik: Indiában óriási áradások pusztítanak mérhetetlen kárt okozva. Mantla város viz alatt áll, kétszáz embert elpusztított az ár. A dühöngő ár a burmai vasútvonalat alámosta és azt teljesen tönkretette.

Öngyilkos német kémikus. Jena-ból táviratozzák: Gutbaer tanár, az ismert német kémikus, laboratóriumában öngyilkosságot követett el. Gyógyíthatatlan rákbetegsége kergette a halálba.

A Pallas Bank és Kereskedelmi R.-T. öt év előtt alakult meg és ezen aránylag rövid idő alatt a temesvári pénzügyi piac egyik számottevő intézetévé fejlődött. Móró Rezső igazgató, aki az intézetet alapította, amióta a Timişiana igazgatói állásából megvált, kitűnő képességeit egyedül a Pallas Banknak szenteli. Ebben a munkában ezental osztályosa lesz Csendes Ferenc dr., a Temesvári Első Takarékpénztár volt igazgatója, akit a Pallas Bank igazgatójának választottak meg. Két jeles szakember irányítása mellett az intézet nagyarányú fejlődés útjára lép.

Értesítem a tisztelt vevőimet, hogy külföldi tanulmányutamról megérkeztem. Egyben felhívom a t. hölgyközönség figyelmét, hogy szalonomat a legjobb munkaerővel a legmagasabb szinten vezetem. És tekintve a minimális üzleti költséget, módomban van olcsó árak mellett készíteni a legszebb francia és angol munkát. Kiváló tisztelettel Andorné, Ill., Püspök-ut 23.

Októberben is legjobb és legolcsóbb borai lesznek Horga Pálnak a gyárvarosi Három béka vendéglőben, ahol a sör legolcsóbb és pedig poharankint nyolc, korsóinkint tizenkét lei.

Elkészült a sajtótörvény. Bukarestből táviratozzák: Cudalbu igazságügyminiszter kijelentette, hogy jelenleg a bírói szervezeti törvény módosításán dolgozik. A miniszter pontosan megállapítja a bírósági és ügyészek elmozdíthatatlanságának előírásait. A lakbérleti törvény ügyében kiküldött bizottság már megállapította a javaslat alapelveit, a végleges megközelítés pedig október hetedikén megy végbe. Elkészült ezenkívül a sajtótörvény is, amely a parlamenti ülészek legelején kerül tárgyalás alá.

BÉRAUTÓK precíz javítóműhelye, autók garagirozása, éjjeli szolgálat. Autóorient-garage, Bem-utca. Telefon 14-93, 23-24. Autók eladása és vétele.

Kern Pál borkereskedés, Temesvár, II., Fő-utca 22. Fiók: IV., Uri-utca 8.

a legjobban arcápoló szer. Kapható Dr. KOVÁCS ALADÁR gyógy-szertárban
Timbears-Fabrics, Fő utca 33-35

Színház

Jászai Mari emlékének és halhatatlan nagyságának áldozott tegnap este a temesvári színház, amikor az előadás megkezdése előtt Franyó Zoltán igazgató meghatott szavakban parentálta el a nagy magyar tragikát.

A Délibáb sikere. A temesvári magyar színház első prózaujdonsága, a Délibáb, amely a bemutatón hatalmas sikert aratott, tegnap este került másodszor színre a premier szereposztásában. A szereplőknek ezuttal is nagy sikerük volt, akik tudásuk és tehetségük minden eszközével brilliroztak. A nagy sikert aratott darab ma este ismét színre kerül a bemutató szereposztásában. Jósika Micivel és Homokay Pállal a vezetés szerepekben.

A Muzsikus Ferkó, a temesvári magyar színház legközelebbi operett-ujdonsága. A darab úgy magyaros eszelelményénél, mint fülbemésző zenéjénél fogva, kétségtelenül az idei őszi évad slágere lesz. A temesvári magyar színház ambícióval és lelkesedéssel párosult szorgalommal készül az operett temesvári bemutatójára. Új díszletek készülnek, új táncokat tanítanak be. Az ujdonság a színtársulat egész operettszemélyzetét foglalkoztatja. Pintér Böskének ismét alkalma lesz kivételes tehetségét csillogtatni, Zilahy Irén pedig egy testéhez szabott bájos, drága szerepben növeli eddigi sikerei számát. Fratta Géának hálás szerepe van egy falusi tanítóból elegáns világvivá vált fiatalember alakításában. Rudas Bandi, a társulat táncoskomikusa bizonyára kabinetalakítást nyújt Huszti szerepében. Mellettük Sós Mihály, Derecskey Pál fűszerezik a darabot humorral. Külön szenzációt képez a harmadik felvonás díszlete, a Lengyel László aradi iparművész által tervezett vasuti vonal, őrház és szemafor.

Heti műsor:

Szerda: Délibáb, vigjáték harmadszor rendez helyárrakkal.

Csütörtök: Maricza grófnő.

Péntek: Román előadás.

Szombat: Román előadás.

Vasárnap: Román előadás.

Előadások kezdete pontosan 8 óra kor. Előadás után villamos áll a közönség rendelkezésére.

Felhívás!

A mezőgazdasági kamarák felállításáról szóló törvény 2. §-nak I. pontja értelmében, a jövőben gazdasági, állattenyésztési és erdészeti szakértőkkül a bíróságok csak oly egyéneket nevezhetnek ki, akik a Camera de Agricultură részéről, mint jogosított szakértők elismertettek és ennek jegyzékébe fölvették.

Felhívjuk ennél fogva az összes érdekelteket, hogy a jelzett jegyzékbe leendő fölvétel céljából, alulírott kamarához terjesszék be, betekintés végett, a következő okmányokat:

a) főiskolai vég bizonyítványt (oklevelet).

a) legalább 10 évi gyakorlathoz szóló bizonyítványt.

A beküldés határideje: 1926. évi december hó 1.

Dr. Ciobanu
elnök.

1363

Egyenruhászövet, deáksapkák

legolcsóbban

Salinacki Testvérek

egyenruhászati cikkek különlegeségei üzletében, Temesvár, Dómtér 4. Dóm-templommal szemben.

1157

Mozi

Belvárosi mozi: szerda, csütörtök (október 6-7)
Gyárvárosi mozi: péntek, szombat (október 8-9)
Mehalai mozi: kedd (október 12)

Fény!

Pompa!

FATMA

vagy

A kelet királynője

Rendkívüli keleti kalandos film.

Főszerepben: PRISCILLA DEAN.

Monopol Filmcentrala, Timișoara.

Az előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor.

Meghívó

A Pallas Bank és Kereskedelmi R.-T. részvényeseit tisztelettel meghívjuk a Timișoarán 1923. október 19-én, délután 5 órakor az intézet üléstermében tartandó

rendkívüli közgyűlésére

melynek tárgysorozata a következő:

1. Igazgatósági tagok választása.
 2. Felügyelőbizottsági tagok választása.
 3. Alapszabályok módosítása.
 4. Esetleges indítványok.
- A közgyűlésen megjelenni kívánó

részvényesek az alapszabályok 11. §-a értelmében legalább 3 nappal a közgyűlés előtt az intézet pénztáránál részvényeiket letenni kötelesek.

Timișoara, 1926. október 4.

Az igazgatóság.

Utólérhetetlen árban, minőségben és választékban!

Egy kísérlet s Ön állandó vevő a józsefvárosi Szőnyeg- és Linoleumáruházban.

Kobelt-ház **Poppar Gyula** Kobelt-ház
Timișoara, Bulev. Berthelot No. 5.

Állandó nagy választék szőnyeg, linoleum, viaszkosvászon, gumi- és játékaruk, hó- és sárcipők, betegápolási cikkekben.

Fregoli gumikabát Lei 1950.—

Szövetszerű gumikabát „ 900.—

Olcso ház helyeket részletre

építőanyaggal Telefon 9-18

Kardos-telepen, gyárvárosi strand homokszedők végében

minisztérium által engedélyezve

720

HOTEL PALACE SZÁLLODA

BUDAPEST, Rákóczy-ut 45

Budapest egyik legmodernebb és legnagyobb kényelemmel berendezett szállodája

Hideg-meleg víz, fürdőszobák, minden szobában telefon

Elsőrendű étterem!

Mérsékelt árak!

Apró hirdetések

Egy szó ára 3 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. Álláskeresőknek 25 százalék engedmény. Díj előre fizetendő.

Levelezés

Középkorú urileány levelezne későbbi írsétség céljából uriemberrel, vidéki levelet „Sors utjai” jellege alatt a kiadó hivatal továbbít. (21)

Házasság

Idősebb gazdálkodó nősülne. Lakással és hölgyek előnyben. Levelet „55 éves” jelleggel a kiadóba.

Középkorú urinő férjhez menne idősebb uriemberhez. Lakás 3 szoba, teljes berendezés és 200 ezer lei van. Levelet kérem „Bízalom” jellegére a kiadóba.

Alkalmazás

Intelligens urileányt keresek 2 gyermekmel. A német nyelv tudása feltétlenül szükséges. Ajánlatokat „Külföldi” jelleggel a kiadóba kérek.

Allást keres

Idősebb ember, aki volt már portási állásban hasonló vagy éjjeli őri állást keres. Meghívás Vlasits-utca 33. Nehrer.

Házmesteri állást keres házaspár nagy fiúval aki villany- és vízvezeték-szerelő. Asszony varrónő. Szíves megkereséseket „Lakás” jellegére a kiadóba.

Szabónő házakhoz ajánlkozik. Vidékre megy. Horváth, Gyárváros, Iv-utca 7.

Megbízható idősebb asszony házvezetőnőnek vagy anyahelyettesnek menne jobb családba. Megkereséseket „Család” jellegére a kiadóba. (26)

Független urinő 5 éves kisleányával csak gyermeket szerető családba menne, ahhoz mindenképpen meg kellene állni foglalkoztatni. Esetleg vidéken is. Megkereséseket „Független” jellegére. (26)

Instruktori állást keres negyedik kerületi, aki román, francia és angol nyelven is oktatást ad. Cim a kiadóba. (137)

Lakás

2-3 szobás lakást keresek 1500—2000 lei házbérrrel bármely városrészben. Ajánlatokat „Mellék helyiséges” jellegére a kiadóba.

Kertes 2 szobás mellék helyiséges házat keresek bérbé. Kérek címetek „Gyümölcsös” jellegére a kiadóba.

Kétgyagos butorozott szobához szerényebb iparos társat keresek teljes ellátással. Erzsébetváros, Korona-u. 3., földszint jobbra.

Butorozott szoba fiatal házaspár részére magas bérrrel azonnalra kiadó. Ajánlatokat „Elegáns” jellegére a kiadóba kérek. (278)

4-5 szobás lakás átadó november 1-re lépéssel. „Fizetés” jellegére a kiadóba. (278)

Adás-vétel

Egy daráló 10 lóerős benzínmotorral, 36 cm kövel, komplett, eladó. Girodai csárda. (135)

Új elegáns hálószoba eladó. Cim a kiadóba.

Egy jókarban lévő zongora 70.000 leiért eladó Temesváron megtekinthető. Cim Hámor Zoltánné, Vojtek. (136)

Súlyszedhető varrógép jutányos árban részletre is kapható. „Fortuna”, Gyárváros Fő-utca 56. (1281)

Perzsaszőnyeget keresek megvételre. Lehegyesített szőnyeg, esetleg 2x3 m-es nagy ságu is. Címetek e lap kiadójába „Szőnyeg” jellegére. (278)

Különbéle

Fehérnemű varrást, javítást és háziruhák készítését vállalom. Erzsébetváros, Korona-utca 3, földsz. jobbra. 940

Szakszerű gyöngyfüzés és csomózás Löwinger S. és Tsa ékszerészeknél, Belváros, Str. Solderer (Erőd-utca) 5. 1357

Társ kerestetik 800 ezer vagy 1 millió leiért nagykereskedéshez. Ajánlatot „Arad” jellegére a kiadóba.

Felelős kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.

HELICON-nyomda, Timișoara